

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. A. (Sanskrit) (VI Semester) Examination
4th April 2016 (Monday)
2.30 pm – 5.30 pm
UA06CSLT22 – કૃદન્ત

કુલ અંક : ૭૦

- પ્ર.: ૧ ટૂંકનોંધ લખો: (ગમે તે બે) (૧૪)
- (૧) વ્યાકરણની અગત્યતા સમજાવો.
- (૨) વ્યાકરણ એટલે શું? વિગતે સમજાવો.
- (૩) કૃદન્ત એટલે શું? કૃદન્તના પ્રકારો સોદાહરણ સમજાવો.
- (૪) પાણિનીય વ્યાકરણનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ વિશે નોંધ લખો.
- પ્ર.: ૨
- (અ) સમ્બન્ધક ભૂતકૃદન્ત અથવા હેત્વર્થ કૃદન્ત સોદાહરણ સમજાવો. (૦૪)
- (બ) વર્તમાન કૃદન્તનાં રૂપો આપો. (ગમે તે પાંચ) (૦૫)
- ગમ્, લભ્, ત્યજ્, ચુર્, भू, जन्, विश्
- (ક) હેત્વર્થ કૃદન્તનાં રૂપો આપો. (ગમે તે પાંચ) (૦૫)
- कथ्, चिन्त्, जि, स्मृ, वि + हस्, अस्, कुप्
- પ્ર.: ૩
- (અ) કર્મણિ અથવા ભાવે પ્રયોગ વિશે નોંધ લખો. (૦૪)
- (બ) ગમે તે પાંચ વાક્યોને પ્રેરકમાં ફેરવો. (૦૫)
- (૧) रमेशः आपणं गच्छति ।
- (૨) माला फलं खादति ।
- (૩) भृत्यः भारं नयति ।
- (૪) रमा खगं पश्यति ।
- (૫) बालः जलं पिबति ।
- (૬) राजा यज्ञमकरोत् ।
- (૭) सेवकः कार्यं करोति ।

(ક) માગ્યા મુજબ વાક્ય બનાવો. (ગમે તે પાંચ)

(૦૫)

- (૧) રામઃ મૃગં પશ્યતિ । (કર્મણિ)
- (૨) અહં જીવામિ । (ભાવે)
- (૩) નૃપઃ ચૌરં દણ્ડયતિ । (કર્મણિ)
- (૪) અહં ગચ્છામિ । (ભાવે)
- (૫) રામઃ ભાર્યાં ત્યજતિ । (કર્મણિ)
- (૬) દરિદ્રઃ ધનં યાચતે । (ભાવે)
- (૭) સેનાપતિઃ સૈનિકાન્ ગણયતિ । (કર્મણિ)

પ્ર.: ૪

(અ) નામધાતુ અથવા પ્રેરણાર્થક વિશે નોંધ લખો.

(૦૪)

(બ) નામધાતુ બનાવો. (ગમે તે પાંચ)

(૦૫)

અપ્સરા, ગજા, પુત્ર, કુમાર, શબ્દ, અમૃત, વિદ્વાન

(ક) સતી સપ્તમી દૂર કરો. (ગમે તે પાંચ)

(૦૫)

- (૧) રામે વનં ગતે દશરથઃ પ્રાણાન્ ત્યજતિ સ્મ ।
- (૨) પિતરિ મૃતે તસ્ય પુત્રઃ ધનમ્ લબ્ધ્વાન ।
- (૩) સર્વેષુ શયાનેષુ સીતા રોદતિ ।
- (૪) ભીષ્મે હતે દુર્યોધનઃ સંગ્રામં ગચ્છતિ ।
- (૫) મયિ જીવતિ કો લક્ષ્મણં પરાજેતું સમર્થઃ ।
- (૬) સૂર્યે તપતિ કથં તમઃ ।
- (૭) વર્ષાસુ આગતાસુ મયૂરાઃ અનૃત્યન્ ।

પ્ર.: ૫ માગ્યા પ્રમાણે જવાબ આપો.

(અ) સમ્બન્ધક ભૂતકૃદન્ત બનાવો. (ગમે તે ત્રણ)

(૦૩)

વિ + જિ, કથ, કૃ, દા, પઠ, લભ, ની

(બ) કર્મણિ ભૂતકૃદન્ત બનાવો. (ગમે તે ત્રણ)

(૦૩)

જિ, શ્રુ, નશ, ગમ્, ભૂ, ચૂર, દૃશ

(ક) વિધ્યર્થ કૃદન્ત બનાવો. (ગમે તે ત્રણ)

(૦૩)

દા, ગૈ, બુધ, પચ, કૃત, મુચ, વન્દ

(ડ) રૂપો ઓળખાવો. (ગમે તે પાંચ)

(૦૫)

હત્વા, પઠનીય, ગન્તુમ્, નત્વા, કમ્પમાન્, ગચ્છત્, જનિતવ્ય

